

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/37/2018
Identifikačné číslo spisu: 7018200174
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7018200174.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Soni Langovej, v právnej veci žalobcu: L. U. O., narodený XX. M. XXXX, bytom v G., N. Č.. XX, právne zast.: JUDr. Dušanom Antolom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krivá č. 23, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 10. novembra 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X, o invalidný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. mája 2018, č. k. 1Sa/19/2018-34, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 25. mája 2018, č. k. 1Sa/19/2018-34 postupom podľa § 190 v spojení s § 199 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 10. novembra 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 3. augusta 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zamietol žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok z 31. mája 2017.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v nenciách § 71 ods. 1-8, § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodne a presvedčivo ustálili rozhodujúce zdravotné postihnutie - Choroby podporného a pohybového aparátu, dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, stavy po zlomenine tela stavca, vrodené chyby, s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrbtice, príznaky v stoji a pri chôdzi - podľa Kapitoly XV, Oddielu E, Položky 2, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z., ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %. Za iné zdravotné postihnutie (poúrazová jednostranná obrna hlasiviek, epilepsia ľahká) navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. nepatrí. V odvolacom konaní, po opätovnom posúdení zdravotného stavu žalobcu, podľa predložených odborných lekárskejších správ a diagnostických záverov odborných lekárov, posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom v Košiciach vyhodnotil zdravotný stav žalobcu a celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určil na 20 %, preto žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

4. Uviedol, že posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Košice z 31. mája 2017 a zo 7. septembra 2017, ako aj posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredia z 27. októbra 2017 spĺňajú požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a vyporiadávajú sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, na ktoré žalobca poukazoval vo svojej žalobe. Tieto posudky vychádzali zo žalobcom predložených lekárskejších správ a diagnostických záverov odborných lekárov, ako aj z vlastného vyšetrenia posudkovým lekárom prvého stupňa, pričom obaja posudkoví lekári vyhodnotili zdravotný stav žalobcu a celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 20 %, a preto žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Žalobcovi preto nárok na invalidný dôchodok pre nespĺnenie podmienky, ktorou je invalidita, nevznikol. Skutkový stav žalobcu bol zistený objektívne a skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu jeho zdravotného poškodenia boli dostatočne ozrejmené posudkovými lekármi oboch stupňov a sú úplné a dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ktoré nenesú znaky nejasnosti alebo vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Tvrdenie žalobcu v žalobe, že žalovaný mal posudzovať aj závažnosť epilepsie Grand mal podľa Kapitoly VI, Oddiel A, bod 6 minimálne v rozsahu podľa písmena a/ a na základe toho navýšiť podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, krajský súd poukázal na to, že druhostupňový posudkový lekár v posudku z 27. októbra 2017 uviedol, že za iné zdravotné postihnutie (poúrazová jednostranná obrna hlasiviek, epilepsia ľahká) navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. nepatrí, k čomu posudkový lekár dospel na základe výsledkov odborných lekárskejších vyšetrení žalobcu. K poukazu žalobcu na rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 20. decembra 2016, č. KEO/RPČ/SOC/2016/135678, podľa ktorého žalobca je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a mierou funkčnej poruchy 90 %, krajský súd uviedol, že v danom prípade sa neposudzovala miera funkčnej poruchy, ale miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobcu.

5. Vzhľadom na uvedené, krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 v spojení s § 199 ods. 3 SSP zamietol.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, keď žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Konkrétne vyjadril nesúhlas so zaradením zdravotného postihnutia pod Kapitolu XV, Oddiel E, Položka č. 2, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. ku ktorému zodpovedá 20 %-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Mal za to, že rozhodujúce zdravotné postihnutie malo byť určené podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka č. 4, písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. k čomu zodpovedá percentuálne rozpätie 70-80 % so súčasným navýšením o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. za ďalšie zdravotné postihnutia (obrna hlasivky vpravo, zhoršený hlas, únavový syndróm a ďalšie). Ďalej namietal nedostatočné posúdenie zdravotného stavu zo strany posudkových lekárov, ktorí sa navyše nevysporiadali ani s žalobcom predloženým CT vyšetrením, tiež že nebolo v celom rozsahu prihliadnuté k jeho zdravotným ťažkostiam s vplyvom na celkový stav organizmu, ktorý mu neumožňuje plnohodnotne vykonávať doterajšie zamestnanie. Tiež nebola zohľadnená jeho neschopnosť pracovať viac ako jeden rok, nepriaznivý zdravotný a duševný stav. Poukázal na to, že správne konanie nebolo v súlade s výkonom dobrej verejnej správy, zo strany žalovanej, ale aj krajského súdu bol porušený princíp právnej istoty a požiadavka na jasnosť, zrozumiteľnosť a predvídateľnosť právnych noriem, predvídateľnosť postupu orgánu verejnej moci, vrátane legitímneho očakávania. Bol porušený tiež princíp viazanosti právom, ktorý vyžaduje, aby všetky rozhodnutia a úkony mali oporu v právnom poriadku, ich obsah bol s ním v súlade a boli účinné a vynútiteľné. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2013, sp. zn. 6Sžp/6/2012 podľa ktorého cit.: „ (...) Dôvodom pre zisťovanie stavu správneho konania je tiež potreba naplniť účel práva na súdnu a inú právnu ochranu realizovanú súdmi a orgánmi verejnej správy, t.j. poskytnúť ochranu reálnym a realizovateľným právam fyzických a právnických osôb, a nie formalistickým výkladom práva rozhodovať vo veci len pre to, aby litera zákona bola dodržaná aj za cenu, že ochrana práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb bude zabezpečená len pro forma.“ ako aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. januára 1998, sp. zn. II. ÚS 48/97, podľa ktorého cit.: „ (...) Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy sa výslovne vzťahuje na štátne orgány. Implikovane sa týka aj právneho postavenia občanov, ktorým zaručuje, že každý občan má právo na to, aby sa všetky štátne orgány voči nemu správali len spôsobom, ktorý im dovoľuje Ústava Slovenskej republiky a ďalšie zákony (...)“ s tým, že ďalej cit.: „ (...) Neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať.“

10. Ďalej uviedol, že žalovaná má dostatok znalostí o zdravotnom stave žalobcu, o diagnostikovanej forme epilepsie, o prekonanom úraze hlavy s ľahkým kraniocerebrálnym poranením, ďalší úraz so zlomeninou tela stavca C7 s pohmoždením miechy a ťažkou paraparézou. Tento stav i napriek liečbe v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová pretrváva. V súvislosti s epileptickými záchvatmi dodal, že posudkový lekár toto ochorenie zľahčuje, nakoľko žalobca má Grand Mal (bezvedomie, kŕče, pomôčenie a pohryzenie jazyka, strata vnímania okolia) - „GM epilepsia“ s pravidelným užívaním troch druhov liekov. Okrem uvedených zdravotných ťažkostí je slabý, trpí únavou, nemôže dlho chodiť, stáť ani sedieť. Následne dodal, že závery posudkových lekárov sú v protiklade s lekárskeým posudkom vyhotoveným podľa zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého u žalobcu bola v zmysle tohto zákona stanovená miera funkčnej poruchy na 90 % - ťažká paraparéza až paraplégia, čo je teda v zjavnom rozpore s lekárskeými posudkami posudkových lekárov sociálneho poistenia.

11. Uzavrel, že napadnuté rozhodnutie žalovanej bolo vydané v rozpore so zákonom, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu žalovanou je nedostačujúce na riadne

posúdenie veci a toto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, čím bol žalobca ukrátený na svojich právach.

12. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

III.

13. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 11. októbra 2018.

14. Námietky žalobcu týkajúce sa nedostatočného posúdenia zdravotného stavu s ohľadom na možné zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre iné zdravotné postihnutie a spochybnenie posudkových záverov, týkajúcich sa hodnotenia ľahkej formy epilepsie, nepovažovala za opodstatnené. Uviedla, že činnosť posudkových lekárov spočíva v náležitom objektívnom a nestrannom zistení a posúdení zdravotného stavu, a to na základe vyšetrení, doloženej zdravotnej dokumentácie, ako aj lekárskeho správ a záverov odborných lekárov. Pochybnosti žalobcu o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia. Krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia žalobcu boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, zo skutkového hľadiska sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú.

15. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

16. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril podaním zo 6. decembra 2018.

17. Zotrval na dôvodoch uvedených v kasačnej sťažnosti s dôrazom na to, že povinnosťou žalovanej bolo hodnotiť celkový zdravotný stav žalobcu, postihnutie funkcií orgánov alebo telesných systémov, ale aj dlhodobé postihnutie (vplyv) liečby, rozsah zachovaných funkčných schopností (funkčný staging) a schopnosť vykonávať denné aktivity. Ide aj o hodnotenie nežiadúcich účinkov liečby, pretože dopad na pracovnú schopnosť nemá iba funkčné postihnutie následkom ochorenia a pretrvávajúcich zdravotných ťažkostí. Posudkové závery posudkovým lekármi takéto posúdenie neobsahuje aj napriek tomu, že posudzovanie „denných aktivít“ a poznanie schopnosti výkonu určitej či nejakej pracovnej činnosti tvorí nosnú časť posudkových kritérií.

V.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

19. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok

ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

21. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

23. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne;

24. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 10. novembra 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 03. augusta 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zamietol žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok z 31. mája 2017.

25. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

26. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

27. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

28. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2)

29. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

30. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

31. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo

nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

32. Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

33. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

34. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

35. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

36. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

37. Najvyšší súd z obsahu súdneho ako aj pripojeného dávkového a posudkového spisu mal preukázané, že žalobca na predpísanom tlačíve dňa 9. júna 2017 (žiadosť spísaná dňa 31. mája 2017) požiadal o invalidný dôchodok. Rozhodnutím z 3. augusta 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 predmetnú žiadosť žalobcu zamietol. Podklad pre vydanie rozhodnutia tvorila Lekárska správa z 31. mája 2017 vyhotovená posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, ktorý zistil u žalobcu jeho pracovnú, sociálnu, rodinnú, osobnú anamnézu, ochorenie, liečbu a subjektívne ťažkosti; podklad pre posúdenie zdravotného stavu na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť predstavovala prepúšťacia správa z hospitalizácie na fyziatricko-rehabilitačnom oddelení, Nemocnica Košice-Šaca (15. jún 2016 až 01. júl 2016) a v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová (13. júl 2016 až 08. september 2016) a lekárske vyšetrenia: neurochirurgické z 29. decembra 2016, z 9. marca 2017, rehabilitačné z 31. októbra 2016, z 19. decembra 2016, neurologické zo 14. septembra 2016, 06. októbra 2016, 31. marca 2017, 15. mája 2017 a ORL z 8. septembra 2016, 8. decembra 2016, 21. marca 2017 a 17. mája 2017. Posudkový lekár žalobcu súčasne informoval o všetkých skutočnostiach, ktoré sa týkali posúdenia jeho zdravotného stavu, posudku a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené: Stavby po zlomenine tela stavca, vrodené chyby s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrbtice, príznaky v stoji a pri chôdzi podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka 2, písm. b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. čomu zodpovedá 20 %-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Vo výroku posudku posudkový lekár konštatoval, že žalobca nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

38. Na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu z 3. augusta 2017, Číslo: XXX XXX XXXX X zdravotný stav opakovane posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice dňa 7. septembra 2017, pričom dospel k rovnakému záveru ako pri posúdení dňa 31. mája 2017 a spisový materiál odstúpil posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vysunuté pracovisko Košice, kde bol jeho zdravotný stav posúdený dňa 27. októbra 2017. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Košice zohľadňujúc predloženú lekársku dokumentáciu (vrátane doloženého nálezu z neurologického vyšetrenia z 25.

októbra 2017) ako aj na základe vlastného vyšetrenia dospel k zhodnému záveru, že žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. U žalobcu bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % s tým, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo opakovane určené: Stavby po zlomenine tela stavca, vrodené chyby s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrbtice, príznaky v stojí a pri chôdzi podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka 2, písm. b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.

39. Na základe uvedeného záveru generálny riaditeľ žalovanej ako odvolací správny orgán podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutím vydaným dňa 10. novembra 2017, pod číslom XXX XXX XXXX X, zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 3. augusta 2017.

40. Najvyšší súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojených administratívnych spisov konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

41. Z obsahu príslušných a na vec sa vzťahujúcich lekárskeho správnych posudkových lekárov vyplýva, že títo vzali v úvahu všetky žalobcom doložené lekárske nálezy. Bolo konštatované, že žalobca dňa 26. mája 2016 prekonal v zahraničí nepracovný úraz pri skoku do bazéna s následnou zlomeninou tela stavca C7 s pohmoždením miechy. Zlomenina bola liečená operačne dňa 26. mája 2016. V úvode bola u žalobcu prítomná v objektívnom neurologickom náleze ťažká paraparéza. Následnou komplexnou rehabilitačnou liečbou a hospitalizáciou žalobcu v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej došlo k zlepšeniu zdravotného stavu. Po preliečení v objektívnom funkčnom náleze pretrvávajú ľahká paraparéza dolných končatín a znížená citlivosť pre všetky kvality od Th 7 nadol. Žalobca je schopný samostatnej chôdze, bez opory, plne sebestačný, tempo chôdze je primerané, vytrvalosť celodenná. Vyššie uvedené závery, najmä čo do hodnotenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia a s následným poukazom na výslednú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vychádzajú z odborných náleзов doložených do dávkového konania žalobcom. Z nich jasne vyplýva, že zdravotný stav žalobcu sa zlepšil (neurochirurgické vyšetrenie z 9. marca 2017) s tým, že sa naposledy jednalo o chabú paraparézu dolných končatín (neurologické vyšetrenie zo 14. septembra 2016, z 31. marca 2017, z 15. mája 2017 a z 25. októbra 2017), čo je v zjavnom rozpore s nepodloženým konštatovaním žalobcu o vyššej miere závažnosti jeho zdravotného stavu. Žalobcom žiadanému zaradeniu jeho zdravotného postihnutia pod Kapitoly XV, Oddiel E, Položka č. 4, písm. c/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., kam patria stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov so zákonom stanoveným percentuálnym rozmedzím 70 - 80 % nebolo možné vyhovieť, nakoľko tam uvedené diagnózy musia byť vo vzájomnej kumulácii, pričom svalová atrofia a porucha funkcie zvieračov (sfinkterov) u žalobcu aj v zmysle ním doložených lekárskeho náleзов diagnostikované neboli. Žalobca navyše vo vzťahu k poruche zvieračov nedoložil lekárskeho nález z urologického vyšetrenia preukazujúci poruchu i v tomto smere. Z lekárskeho náleзов založených v posudkovej dokumentácii teda nevyplýva, že by zdravotné postihnutie žalobcu bolo možné zaradiť pod Položku č. 4 písm. c/ Kapitoly XV, Oddiel E, čomu by zodpovedala vyššia miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

42. K namietanému nezvýšeniu percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. v dôsledku ďalších zdravotných postihnutí (jednostranná kompletná obrna hlasivky vpravo a epilepsia), a to z dôvodu, že tieto sú posudkovo nevýznamné vo vzťahu k rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu, najvyšší súd uvádza, že jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za každé zdravotné postihnutie sa podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. nesčítavajú. Posudkový lekár môže percentuálnu mieru

poklesu zvýšiť najviac o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. v prípade, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V súvislosti s jednostrannou kompletnou obrnou hlasivky vpravo bolo konštatované, že po operácii krčnej chrbtice bol žalobca pravidelne sledovaný a liečený foniatrickou ambulanciou pre zhoršený hlas. Objektívnym vyšetrením bola zistená jednostranná obrna hlasivky vpravo. Z kontrolného foniatrického vyšetrenia zo 17. mája 2017 založeného v posudkovom spise žalovanej vyplýva, že žalobca absolvoval hlasové cvičenia, inhalácie kyselinou hyaluronovou s tým, že tohto času je hlas lepší, primerane zvučný. V súvislosti s epilepsiou bolo ustálené, že žalobca je od 19-tich rokov liečený pre epilepsiu grand mal so sporadickým výskytom záchvatov raz za 2-3 mesiace s tým, že stav je pri ambulantnej liečbe kompenzovaný.

43. Najvyšší súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že u žalobcu nie je daný dôvod na zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a tým aj zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť tak ako to požaduje žalobca. Najvyšší súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako žalovaná vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Najvyšší súd dospel k záveru, že u žalobcu za tohto stavu nie sú splnené podmienky pre vyhovieň jeho žiadosti o invalidný dôchodok. Má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejmá ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určeni rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

44. Žalobca v kasačnej sťažnosti tiež namietal tú skutočnosť, že závery posudkových lekárov sú v protiklade s lekárskeho posudkom vyhotoveným v režime zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého u žalobcu bola v zmysle tohto zákona stanovená miera funkčnej poruchy na 90 % - ťažká paraparéza až paraplégia, čo je teda v zjavnom rozpore s lekárskeho posudkami posudkových lekárov sociálneho poistenia. Odhliadnuc od toho, že zákon č. 447/2008 Z.z. vychádza z posudzovania miery funkčnej poruchy a stupňa zdravotného postihnutia jednotlivých systémov (na rozdiel od posudzovania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na účely ustálenia stupňa invalidizácie v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z.) najvyšší súd uvádza, že u žalobcu bola tiež pôvodne konštatovaná ťažká forma paraparézy dolnej končatiny, následnou komplexnou rehabilitačnou liečbou a hospitalizáciou žalobcu v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej však došlo k zlepšeni jeho zdravotného stavu s tým, že po preliečení v objektívnom funkčnom náleze pretrváva ľahká paraparéza dolných končatín (napríklad neurologické vyšetrenie z 31. marca 2017, z 15. mája 2017 a tiež z 25. októbra 2017). Rozhodnutie príslušného úradu práce, v ktorom bola konštatovaná miera funkčnej poruchy 90 % s odkazom na ťažkú paraparézu až paraplégiu bolo vydané 05. decembra 2016.

45. V súvislosti s namietaným § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. najvyšší súd uvádza, že rozhodnutie žalovanej je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci; obsahuje tiež predpísané náležitosti. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu; v odôvodnení rozhodnutia je opísaný priebeh konania, ako aj vyhodnotené skutočnosti, ktoré boli zásadné pre výrok rozhodnutia aj s použitím právnych predpisov, na ktorých základe bolo rozhodnuté.

46. Vo vzťahu k ďalším námietkam uplatnených žalobcom najvyšší súd uvádza, že tieto nie sú spôsobilé

spochybníť závery, ku ktorým zhodne dospeli posudkoví lekári sociálneho poistenia a z ktorých následne vychádzali aj žalované správne orgány oboch stupňov. V postupe správnych orgánov tiež nedošlo k porušeniu princípu právnej istoty. Posudkoví lekári sociálneho poistenia vzali v úvahu všetky žalobcom predložené lekárske správy, pričom žalobca ani v odvolacom konaní nepredložil žiadne také dôkazy (§ 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z.), ktoré by boli spôsobilé spochybníť už posudkovými lekármi sociálneho poistenia vyrieknuté závery, alebo ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený.

47. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

48. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanej ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

49. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.